

Vesti s stavkovnega polja rudarjev v Ohiju

Predjetniki obratujejo 22 premogovnikov s stavkokazi. — Delo provokatorjev. — V Clairsvillu prekrbljenih 450 otrok s čevljii in drugimi potrebitinami.

Columbus, O. — C. J. Albasin, tajnik organizacije premogovniških podjetnikov za vzhodni del države Ohio, poroča, da zdaj obratujejo 22 premogovnikov s stavkokazi ali pa na kooperativni način, ki ni drugač kot nova poteza za lov organiziranih rudarjev. Vrheta obratujejo še dvanaest odprtih premogovnikov s parnimi lopatami. Med temi premogovniki so tudi taki, ki niso nikdar priznali rudarske organizacije.

Znano je, da je govor na nemirih v Clairsvillu izdal proklamacijo, da pošlje milice v stavkovni okraj, ako se bodo nemiri ponavljali. Komaj je bila izjava izdana, je redelčina 18-letna dekle Carrie Cress, vodila malo skupino oseb, ki so kamenjale stavkokaze, ko so prišli iz premogovnika. Deputij, ki je imel arstirati Cressjevo, je sporčeli mirovnemu sodniku, da je odpotovala v Detroit.

Jack Edwards, župan v St. Clairsvillu, poroča, da je bilo od pondeljka prekrbljenih 450 otrok s čevljii, živili in obliko. Ta podpora se je razdelila z državo, ne odpomočne postaje v sodninski palaci.

Rudarski tempelj v Bellaireu je zdaj podoben skladbi. Na Centralni avenuji, kjer je vhod v pokletne morsore, se dvanajstovorni avti, ki dovajajo ali pa odvajajo potrebitine na razne kraje subdistrusta rudarske organizacije.

Nekateri stavkuječi rudarji so zdaj stalno zaposleni pri razkidanju in naklanjanju potrebitin. V pokletnih prostorih je tema kot v premogovnikih in rudarjih izjavljajo, da je delo vseeno prijetnejše kot v premogovnikih.

MORNARSKIE UNIJE SO SE ZDROUŽILE V SVOJO ZASCITO

Gre za zakone, nanašajoče se na mornarje.

New York, N. Y. — Mornarske unije v tem mestu so izvolile skupen odbor, da študira zvezne zakone, nanašajoče se na delave, ki si služijo svoj kruh s težkim delom na morju. Silas G. Axtel, odvetnik mednarodnega mornarske unije, je začasni predsednik tega odbora. Andrew Furuseth, predsednik Mednarodne mornarske unije, je pa zastopnik tega odbora v Washingtonu. Vrtega so izvoljeni v ta odbor zastopniki pomorskih častnikov, strojniki, kuharjev, streljavev, mornarjev in kurjačev. Ta odbor zdaj uvaža razne stvari, ki se tičajo nastavljanja moštva na ladjah, mezde, dela in razmer na ladjah in subvencijoniranja trgovske mornarice.

Bojeviti pridigar kandidat.

Morris, Ill. — Rev. Henry E. Rompel, vodja suhačev v tem mestu, je naznani svojo kandidaturo za državnega senatorja za 20. distrikt. Rompel je znan pod imenom revolverski pridigar, ker je v družbi nekaterih njegovih faranov navalil v več lokalov, kjer so se prodajale opojne piščake. V volilni kampanji ga bodo podpirale vse suhačke organizacije.

Sousa odlikovan.

New York. — Znanstvena in umetniška družba je odlikovala John Philip Sousa, znanega ameriškega skladatelja, z zlatim kolajno za njegove zasluge, ki si jih je stekel v teku let na pozitivu glasbe.

Delo za uveljavljanje delovskih kinogledališč

Ustanovitev delavskega studia v Hollywoodu v načrtu. Studio bo oskrboval 1,500 delavskih kinogledališč.

Johnsonova resolucija končno sprejeta. Preiskava se bo vrnila v okoliški mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Johnsonova resolucija končno sprejeta. Preiskava se bo vrnila v okoliški mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C. — Senatna zbornica je v četrtek končno sprejela Johnsonovo resolucijo za preiskavo izpora in stavke rudarjev na polju mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji. — Menzna pogajanja v Indiani tudi v začetku.

Washington, D. C

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Gospog oglaševanje po dogovoru. Rokopis se ne vračajo.

Narodnina: Zadnjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$30.00 za pol leta; Chicago in Cicero \$7.50 na leto, \$3.75 za pol leta, in za incenstvo \$9.00.

Naslov na vse, kar ima stik z listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Govered by the Slovene National Benefit Society.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada, \$6.00 per year; Chicago \$7.50, and foreign countries \$9.00 per year.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

128

Danes v obisku n. pr. (Jan. 31-1923) poleg vloga imenu na naslove posamezne, da vam je s tem davcem potrebo narodnina. Pomembno je praviloma, da se vam ne ustvari list.

UMOR JE UMOR.

Ako je umor kaznivo dejanje, tedaj to velja za vsak umor. Noben umor se ne da zagovarjati in očepati, pa naj se izvrši iz roparskih, maščevalnih, pohotnih, ljubosumnih, dobička željnih ali katerih drugih nagibov ali pa iz službenega gorenosti. Obravljamo umor, kakor hočemo, vedno bomo prišli do zaključka, da je umor vedno le umor in če je kaznivo dejanje, da mora biti tisti kaznovan, ki ga izvrši ne glede na to, ako je bogatin ali siromak, visok državnih dostojaštvencov ali pa preprost državljan. Ako enim odpuščamo umore brez kazni, druge pa kasnujemo zaradi unora, tedaj ne ravnamo pravično. Kadar ne ravnamo pravično, postajamo grobokopi morale.

V življenju je seveda drugače. Doživelj smo, da se je dognalo, da je lakomnost po večjem profitu povsemčila umor na debelo v premogovniku ali v tovarni, a kljub temu se ni zgodilo ničesar onemu, ki je zanemarjal varnostne naprave, ker stanejo denar. Doživelj smo, da je bogat človek izvršil umor, a zgodilo se mu ni ničesar, kvečjam so ga za nekaj let poslali v blaznico, medtem ko je moral siromak na večala, električni stol ali pa v dosmrtno ali večletno jedo. Kadar se v človeški družbi pojavi tako razlikovanja med morilci, pade tudi spoštovanje do človeškega življenja.

Kadar pade spoštovanje do človeškega življenja, tedaj se dogajajo umori, kakorčen je bil izvršen ob obali Floride in katerega zadnji akt se je zdaj odigral pred zveznim sodiščem. V čolnu na motor je bila družba. Naenkrat se je v daljavi prikazal drug motorni čoln, ki je plul z vso silo proti prvemu motornemu čolnu. V prvem motornem čolnu so misili, da hočejo z njimi tekmovati, kdo hitreje vozi. Pognali so svoj motor, a pognal ga je tudi drugi čoln. Naenkrat so pričeli padati streli. V prvem čolnu jih niso slišali, kajti šumenje vode in strast tekme jih je tako obvladala, da so bili gluhi za vse. Kdor se je kdaj udeležil kakšne tekme s čolnom, to razume. Končno se je pa eden v prvem čolnu zgrudil zadet od krogla. Pričeli so veniti počasneje, končno je priplul drugi čoln, v katerem so sedeli obrežni stražniki, ki so lovili tihotapce z opojnimi pijačami. Preiskali so čoln, a načil niso v njem opojne pijače.

Zdaj so stali pred zveznim sodiščem trije obrežni stražniki obtoženi umora. Tajiti niso mogli, da niso izvršili umora, kajti dokaz za umor je bil mrtev človek. Vrnila se je porotna obravnava in storilo se je vse, kar je bilo mogoče izvršiti, da bodo trije umora obtoženi obrežni stražniki oproščeni krivde, čeč, da so ravnali tako pri izvajaju Volsteadovega zakona. Sodnik je instruiral porotnika, ako ljudje v motornem čolnu niso bili pravilno posvarjeni, da je bil izvršen nelegalen čin. Na drugi strani se je zavzel stališče, ako so bile osebe v motornem čolnu pravilno posvarjene, tedaj je streljanje opravičeno.

Je že dobro. Volsteadov zakon nikjer ne pravi, da so oni, ki so pooblaščeni izvajati Volsteadov zakon, opravičeni streljati na krilce Volsteadovega zakona ali na dozdevne krilce tega zakona. Streljanje bi bilo nekaj opravičeno, ako bi obrežni stražniki ravnali v silobranu. Vsičemu so porotniki izrekli, da obrežni stražniki niso izvršili umora.

Cudna logika! Kako se pa naj imenuje dejanje, ako človek strelja na drugega neoboroženega človeka, ne da bi ga posvaril? Ako to izvrši človek iz maščevanja ali ljubosumnosti, tedaj pravimo, da je zavratni umor.

Državljanji, ki žive ob floridskem obrežju, bodo odsele v nevarnosti, da bodo postreljeni od obrežnih stražnikov, ako se bodo slučajno vozili v motornem čolnu za zabavo ob obrežju. Sodba, ki jo je izrekla porota, bo ojunačila druge obrežne stražnike, da bodo še preje prijeli za strelni orloj, ako opazijo motorni čoln, ki hitro vozi. Prepričani bodo, da se jim ne zgodi ničesar, ako ustrelje človeka v brzoplovarem motornem čolnu, kajti rekli bodo lahko, da so mišili, da se tihotapci z opojnimi pijačami vesijo v njem.

Taki umori, ako ostanejo popolnoma neznanovani, prav zanesljivo ne pojačajo morale, ampak izpodkopavajo še tisto drobtino morale, ki jo ima ljudstvo.

VESTI IZ NASELJIN

Po dolgem času . . .

Bronx Hill, Kansas. — Redki so dopisi iz Kansasa, posebno iz naše naselbine, da je že ne kaj Slovensov obogaj spola, ki se zmožni pisave. Dobro je opisati v delavskem listu, kakor je Prosveta, razmore, novice in pa našo prosperiteto, o kateri tolko kritici, jo opovajajo tisti, ki sploh ne vedo, kaj pomeni beseda prosperiteta za delavski življenj. Delavski sloj je ne občuti nikoli in nikjer.

Pogljajmo k premogarjem po stavkovnih okrožjih, ki bijejo boj za nekaj boljši obstoj, sebi in svojim družinam. Vselej tega jih pa brezredni podjetniki in njih prispevki organizirajo iz stanovanj na cesto pod milo, nebo v najnajni zimi. Pokajo puški in strojnice, zapirajo ljudi v Jezče brez krivide, kakor da so največji zločinci. Ali je to tista prosperiteta?

Kakor v večini po drugih državah in premogarskih naseljih, tako gre tudi pri nas počasi z delom. Se srečen se amesteti kdoči ima delo, ker precej je ljudi brat njega že od prvega aprila poslužila leta in se celo deli, da ga isčejo dan za dan. Več se ji podalo drugam za delom, dočim jih nekaj pride sem v nad, da ga bodo dobili. Ali malo je toliko amestnih, več pa razočaranih. Večkrat se na žalost sliši, da morajo za delo posedi delav v žep. Ako bomo plačevali delo lahko vemo v naprej, kam nas privede takoj potecje, se do vseje "prosperitete", kot jo občutimo že sedaj.

Rojaki, premislimo treno in ne se prenagliči (maglost ni nikjer dobra) da se ne bomo pozneje kesali, ko bo prepozno. Posno zaseledem poročila in doppis v listih o poteku premogarske borbe iz vseh krajov. Došel mi je da na misel ni pridlo, ali da bi bila tako sebična, da bi smatrala jih za sovražne, kot je to bilo poročano nekoč (ako se ne motim, pred par leti v Prosveti) iz našega Kansasa. Priporavdam rojskom in dopisnikom, naj nadeljujajo, dokler ni stavko konec njim v prid.

Brat Jacob Rupert poroča za društvo št. 345. Društvo steje 62 članov v odraslem in 54 v mladinskem oddelku in 50 v mladinskem. To je 25 družin in 30 samcev, dela pa jih komaj kakšnih 5 članov. Izneveril se je eden ko je šel skrbati.

Potrebni je 10 družin najbolj, ker ne morejo niti assessmenta plačevati. — Za društvo št. 451 poroča brat John Deželan. Društvo ima 25 članov v odraslem in 42 v mladinskem oddelku. Družin je 15, samec pa dva na stavki. Sedem članov je, kateri ne morejo plačevati assessmenta. Dalje je 7 družin v večji potrebi, druge pa v manjši.

Brat Jacob Rupert poroča za društvo št. 345. Društvo steje 62 članov v odraslem in 54 v mladinskem oddelku. Dva sta se izneverili stavki. Družin je prizadetih 12 z 68 osobami. — Za št. 248 poroča sestra Mary Zamlak, 20 odraslih, 16 mladinskih članov. Sest družin je od 1. aprila na stavki. — Za št. 368, br. Frank Zaman: 6 odraslih in 2 v mladinskem oddelku. Ena družina in en samec potrebuje podporo. Na stavki so od marca 1. — Anton Tauželj poroča, da je društvo št. 174 sklenilo, da ni nobeden članov potreben podporo. — Brat Josip Kučnič poroča za društvo št. 274. Odda pismo tajnika, ki je bolan. Vzeto na znanje. Članov v odraslem oddelku 40, v mladinskem 40. Družin je 9, samci so trije. Na stavki so od 1. julija. Sest družin je potrebnih.

Brat Vidrich predlagajo, da se da društvo št. 60 \$75 v podporo. Sprajeto. Enako vsoto dobijo društvo št. 345. Društvo št. 248 je dobilo \$25. Številka 274 prejme vsoto \$75. Bratu Perenčeviću je konferenca dala \$5, ker je v potrebi: je pred kratkim prestopil k št. 174 od št. 345. — Brat Vidrich pojasnjuje, da je nekaj nabranje oblike, nači se prijavijo tisti, ki jo potrebujejo. Prijavila so se društva št. 60, 451, 274 in 248, ki bi rada videle, da se jim kaže pomaga, aki je mogoče. Društvo št. 345 se zahvaljuje za poslano ter dostavljajo, da sedaj ne potrebujejo oblike. Hvaležni so klevelandskim rojakom, ki se tako zanimajo za trpine na arcu. Ko sem čitalo to poročilo v lokalnem listu "Sun" mi so takoj prišla na misel "Opazovanja" Ivana Moleka v Prosveti. Se ni posebno dolgo ko piše, da zdravnik navadno noče biti bolan. Resnica je, da je nerad, ali kadar ga zadene bolezni, pa jo ravno tako sprejme, kakor navaden človek. Nadalje piše, da ni še nihče slišal zdravnika, da bi rekel: "danes vam ne morem pomagati, ker sem sam bolan."

K temu naj pripomnem, da nekaj sličnega se je pa ravno meni pripetilo. Pred več leti

sem našla zdravnika v postelji na njegovem domu. Imela sem opravilo v mojo korišč, saj tako sem domnevала. Ko pridev v urad, mi pove njegova stražnica, da ga ne bo, da je bolan. Ni mi drugoga kazalo, kot da grem na dom, ako hočem izvedeti. In res sem ga dobila v postelji, zelo bolnega, ki mi je rekel, naj pridev poznej. Nisem bila sama, temveč tudi moj mož. To je reamic, za katero garantiram. Saj živemu človeku se vse prepeti, mrtvemu pa jama.

Pozdrav čitateljem Prosvete in članom v članicam SNPJ. Prosvoeti želim mnogo novih načrnikov v prestopnem letu. — Frances Sanková, članica društva št. 65 SNPJ.

Postopek s konferenco.

Krain, Pa. — Dne 11. februarja je bila sklicana za okraj So. Fork Konferenca, ki jo je sklical podpredsednik SNPJ, brat Andrew Vidrich. Priseljala je ob 2. popoldne. Navzoči so bili: za društvo št. 60 George Jakopin, za št. 451 John Deželan, za št. 345 Jacob Rupert, za št. 248 Mary Zamlak, za št. 268 Fran Zaman, za št. 174 Anton Tauželj in za št. 274 Josip Kučnič. Brat podpredsednik SNPJ pojasnjuje, zakaj je bila ta konferenca sklicana. Bila je sklicana radi storitev korake takoj, da vprišete nove kandidate v vaše društvo in velike slovenske podporne organizacije. Pridobite sleherne, ki so sposobni postati član naše dobre organizacije SNPJ. Brez vaskega dvoma smo tej organizaciji največ dolžni mi premogarji za njeno veliko pozrtvovalno delo. Zato pa naj bo naš agitatorni klic: Vsi, prav vsi pod okrilje velike Slovenske narodne podporne organizacije!

Ob tej priliki se moramo tudi iskreno zahvaliti slovenakemu pavakemu in izobraževalnemu društvu "Bled" iz Franklin-Coneauha, Pa., za vsoto \$26, ki je bila nabранa v vseh društvih in nam poslana po tajnici društva "Vipavski raj" br. Chas. Benevolu. Iskreno se zahvaljujem zavednim ženam iz Detroitu, ki so nam poslale zaobljek in \$55 v gotovini. Ta vsota je bila poslana na mrs. Mary Klamnik. Ravno tako lepa hvala Fliši iz Dickson Cityja, Pa., ki je poslal zaobljek oblike in \$26 v gotovini. Pozabite tudi ne smem Clevelandsko Federacijo društva SNPJ, ki nam je prva pričakovala na pomoč s precejšnjo kolicio oblike, ki je bila poslana za tri naselbine na br. F. Lauriča, in katero smo si sporazumno razdelili.

Naj omenim še zadnjo, najznamenjajočo pomoč, ki smo jo prejeli od SNPJ, ki skrbi in plačuje assessment za mnogobrojne člane in poleg tega je bilo društvo dejavnostno vredno \$80 iz skladu, katerega je zbiral na gl. predsednik V. Cinkar skozi več fanevcov za pomoč stavkujičim premogarjem. Nam je bila ta vsota nakazana na konferenci, ki jo je sklical br. J. Tertelj. Vsem skušati, se enkrat najiskrenje zahvaljujem, vsem tistim, ki ste kdoči darovali, kakor tudi onim, ki so potrudili, da so nebirali in se žrtvovali. Premogarji vas ne bodo pozabili.

Za št. 292 SNPJ — Louis Zgonik.

Cuvajte se okrožničarjev!

Goshenboro, Pa. — Delavške razmere so tujaj zanič. Premogar ne zaslubi toliko, da bi preživel svojo družino. Hillman premogovna društva je zaprla svoj rudnik v začetku leta 1927 in je še sedaj zaprt. Rov Penn pa obrstuje od 1 do 2 dni v tednu. Kakor vse izgleda, bo kmalu mogel premogar kupiti konjička in voziček, pa bo lahko delal vsaki dan.

Baroni premoga so dobro organizirani. Izprti je povsod. Po neunijskih rovinah se tudi ne da zaslubi. Ako bo šlo tako naprej, bodo tudi podporne organizacije prizadete. Kje naj človek vzame, da plača assessment, če pa trgovca ne more plačati za svoje potrebitnine. Baroni pa skrbe, da ne more neorganizirani premogar pomagati organiziranemu, ker se sam začne nima. — O društvenem predku tudi ne morem nič kaj povoljnega poročati, ker ga ni.

Vzrok je po mojem mnenju obenome sovražstvo, ki je med nami Slovenci tako lepo razširjena lastnost. Ko je prišla Bartulovičeva okrožnica je bilo veliko prahu. Pokazalo se je tudi za Družinski koledar; spet je bil kriz. Klub št. 17 pa jih je naročil vse prodal. So tudi druge neprilikne tukaj. Glej ga spaka, v lističu "Delavec" se je tudi nekaj dopisnikov povzvali, kako smo podpirali Bartuloviča št. 101 in kako se je pritožil, da bi dal, a da dobro ve, da ne bi priobčeli. Dobro pa vem, da ni se nikdar niti posiljal Prosveti. Pa si upaj, kaj takinega držati. Cudni so ti dopisniki v Delavcu, ker se tako boje svoje ime podpisati. Navedno se skrijejo za prvi dve črki. Carli Novak je res čuden človek. Pravi, da je jednota je dobra, a glavni odbor da ni. Ali Carli ne ve, da je bil glavni odbor jednote izvoljen od članstva? Mari misli Carli, da je članstvo jednote tako neumno in lahkoverno, da bo njemu sledilo, ki je provokator. Članstvo naše jednote je toliko inteligentno, da ne bo sledilo razdiralcem

Ivan Molek: **OPAZOVANJA**

Male embrijologije.

Od časa do časa je potrebna beseda ali dve o evoluciji. Vaš dan vidimo ali slišimo nekaj, kar kriči po pojasnilu. Evolucija je edino pojasnilo.

Pred nekaj dnevi je bila objavljena vest, da je žena nekega dušnjega pastirja (protestantskega svečena) v South Bendu, Ind., porodila dete brez rok in nog. Drugace je dete zdravo in normalno. To dete bo velik simbol, če odraste. Najboljše je, da zdaj umre. Ampak zdaj ni beseda o tem. Citatelja govorita bolj zanimala, zakaj se redek takti nastvori. Vsako leto pride vest, da se tu ali tam narodi človeški monstrum ali nestvor: brez udov, dve glavi, dve telesa z eno glavo, siamska (skupaj zračena) dvojčka, eno samo oko, brez želodca, brez možganov ali možgan zunaj glave, ali možgani zunaj lege, dolga in gosta diaka po vsem telesu, razklana ustnica itd. Takih neštornosti ali deformiranosti ni konča na kraju.

Včasi so rekli, da je vsak tak nestvor — božja kazen; vsaj hudič je imel svoje prste zraven — ne glede na to, da sta oči in mati lahko bila najpobojnejša človeka v okolici.

Danes ni več treba te neumne vere. Znanost je pojasnila odškodno to prihaja. Ker se pričivali pojavljajo enake deformiranosti, je to dokaz, da je razvoj telesa živali kakor človeka podvržen enemu in naravnemu zakonu. Pojasnilo najdeno v embrijologiji ali znanosti o razvoju zaplodka v jajcu in materici.

Vesti iz Jugoslavije

FAŠISTOVSKA BORBA PROTI SLOVENSKIM ZADRUGAM.

(izvirno.)

Ravno pred letom dni je pričela silna akcija puljaka fašista proti slovenskim zadrugam v Istri. Pod vplivom tamojnjega političnega tajnika Mračka je prefekt Cavalijer razpustil kar tri slovenske zadruge in jim imenoval komisarja. Na tozadnje pritožbo v Rimu je sicer priznal samovoljnost svojega postopanja in tudi objubil, da bo nobene druge zadruge razpustil. Toda že malo dni nato je razpustil se četrto hrvaško zadrugo. Medtem pa je pričela gromiti proti slovenskim zadrugam v velikem stilu. Prefekt je pod pritiskom omanjanega Mračka sklical zastopnike raznih gospodarskih ustanov na sestanek v Pulu in tam je bil že storjen sklep, da morajo prenehati vse slovenske zadruge v krajih kjer obstoji že kakšna italijanska ustanova, vsekakor pa da se morajo vse zadruge odcepiti od Zadružne zveze, ker je slovenska. Pričelo je do sestanka v Pazinu, kjer so za krizale razne italijanske struje, in sicer radi stalnički naprami teda, še obstoječe italijanske Zadružne zvezze v Poreču. Gledo slovenskih zavodov pa so bili edini, da se morajo odtegniti slovenski Zadružni zvezzi v Trstu. Ker pa niso mogli biti sploh gledi rešitev vprašanja edini, so pod pritiskom poverili rešitev te naloge fašistovski stranki, to je Mračku in puljskemu prefektu Cavalijerju. In res se je že ob polovici leta 1927 vršil zoper sestanek v Puli, kjer je prefekt zarodil, da je minister za socijalno gospodarstvo razpustil to Zvezo v Poreču, ji imenoval komisarja in jih pozval, da se izrazijo glede načina, kako naj se likvidira ta zavod in kako naj se ustanovi puljaki odsek državne zvezde podeželskih hraničnic in zadrug.

Sklenili so tedaj, da se poveri omenjenemu komisarijatu nadzorstvo ne samo nad italijanskimi zadrugami, ki so bile včlanjene pri porečki Zvezi, temveč tudi nad vsemi slovanakimi zadrugami, ki ne smejo s tem biti več članice tržaške Zadružne zveze. Ves razpoložljivi denar pa da se mora odslej stekati v blagajno silno pasivne Case di risparmio v Puli, ki naj postane tako osrednji denarni zavod za vso pokrajino in ki naj ustanovijo podružnico tudi v Poreču kot nekako nadomestilo za odpravljenega Zvezo. S tem so se slovenske zadruge s silo odtrgale od svoje Zveze v Trstu in to kljub temu, da je ta Zveza včlanjena več nego leto pri državnih zvezah podeželskih hraničnic in zadrug in kljub dejству, da do danes ni še ustanovljen odsek te zvezе v Puli. Zaman so bila tudi posredovanja v Rimu. Veliko obljub, ko pa bi moralno priti do dejanj, so požrli vse svoje obljube po italijanskem in pristno fašistovskem načinu. Položaj zadrug je postal tako silno nejasen, gotovo samo v škodo zavodov samih in zadržništva sploh.

Sedaj pa je puljski prefekt storil se hujši korak. Razpustil je namreč Istarsko poslojnikovo v Puli in ji imenoval komisarja v osebi prof. Ezija Biggija. Ravnatelj Matka Crjenko pa je dal zapreti v zapor. Zavodu odčujejo, da je revizor, ki ga je sedva poslal komisar sedaj razpuščene poreške zvezze, odkril nerodnost, predvsem, da je zavod dajal posojila tudi članom odbora, predvsem tudi ravnatelu, nadalje, da ni pravilno realiziral kreditov in da so podljevali rok raznim efektom. Čimer da so odtegovali denar svojemu namenu, da bi sluzil namreč agrarnemu kreditu.

Razen tega očitajo zavodu, da je prejemal tudi od drugih slovenskih zavodov z dežele prebitki njihovih blagajn in da jih je tako imobilizoval. Zavod je tem hujše prizadet, ker je ravno pred nekaj dnevi

vtrpel hudo škodo po vlotu. V zvezi s to tativno so artilirali cuvaja Krištofiča in njegovo ženo, a so ju morali zoper izpustiti.

Sedaj pravi poročilo iz Pule v obeh tržaških listih, da ni aretacija ravnatelja Crjenice nikar v zvezi s tem vlotom, vsekakor pa da je napravila na vse sloje v Puli silen vtip.

Mi se bojimo, da bo imel še hujše posledice, ker bodo ljudje začeli dvigati denar, kar bi znalo pri sedanjem splošni gospodarski krizi v Istri roditi najhujše posledice.

Obeta se tudi nam kakor Nemcem na Tirolskem, ko so se fašisti s silo polastili njihove Zvezze v Bonnu, Res, da so pod silo razmer kmalu zoper poklicali v odbor tudi Nemci, toda bilo je že prepomočno. Zavodu je bil zadan smrtni udarec, prislo je do konkurza z največjo skupino za vse zainteresirane zavode in zasebnike.

Smetna kosa. V Ljubljani je umrl Franc Turk, poduradnik državne železnice. — V Litiji je umrl posestnik Mihail Damjan, dolgoletni član načelstva okrajne posojilnice v Litiji. — V splošni bolnici v Ljubljani je umrl Ivan Zupančič, klučavničar državne železnice, doma iz Hrušice pri Jesenicah. Pokojnik je bil splošno priljubljen mladenec.

Elektrifikacija dalmatininskih otokov. Na otoku Braku je bila dana v selu Selce uvedena električna razsvetljjava. To je prvi kraj na dalmatininskih otokih, ki je uvedel električno razsvetljavo.

IZ PRIMORJA

Na Kostanjevici pri Gorici so sedaj italijanski menihi. Slovensko ljudstvo Kostanjevica ne poseča več. Redovnik, ki razkazuje znatenitosti samostana, je posebno goreč Italijan in fašist. Italijanski posnetniki opozorjeno na sliko goriškega nadškoфа in samostanskega priorja rekoč: Poglejte tega slovenskega škoфа quello slavicco di vesco) z bedastim izrazom, nas prior pa je plemenitega izraza in klasičnih potez. . . Pri odhodu iz kaple pri stranskem oltarju je razpet Krist. Tenek trak trikolore mu ovija celo telo.

Tržaška statistika. Lani je bilo v Trstu 1887 porok, 3763 rojstev in 3546 smrtnih slučajev. Višek rojenih nad mrtvimi znaša torej samo 20%. Leta 1913 je bilo v Trstu 6895 rojstev in 5125 smrtnih slučajev. Torej višek rojenih 1770 napram 1926 je bilo lani 360 rojstev manj.

Predlanskim je bilo porok 1892.

Trst je štel 31. decembra 1. 1. 250.000 prebivalcev, leta 1913 239.703. Popolo pravi, da treba pri prenosu tržaške statistike misiliti na dejstvo, da raste poleg Trsta novo mesto "Tritig."

Ki je imel 1914 leta 11.000 prebivalcev, sedaj pa jih šteje nad 25.000. V Triticu blivajo baje po vsem Tržaščini.

Protidržne cijije je zasedovala goriška Zadružna zveza po imenu fašističnih listov, zlasti še goriške "Vedete del Isongo".

ki se je najbolj dira ob oblastem udarec na zvezo. Ta listič piše, da bi bila Zadružna zveza lahko najboljše orosje za podvig gospodarstva in največja podpora za kmete, toda razvajalni duh vodstva te ustanove je izpremenil zvezo v pokrito politično organizacijo, ki je zasedovala protidržne cijile. "Goriška Straža" ji odgovarja: "Slovenci smo že navajeni slišati očitek "protidržnosti", zato nas pušča ta očitek popolnoma hladne. Ka nimajo naši narodni nasprotniki nobenega pametnega in stvarnega razloga več, da bi osramotili naše delo in slovenske ustanove, pa zamahnejmo z umazanim obrekovanjem po nas, polni jeze v sovraštva ter kričijo: Vi uganjate protidržno politiko. . . Menda je bilo delovanje Zadružne zveze najbolj protidržno takrat, ko je pod vseletnim vodstvom ustanove vladala izgnana.

Governer Jackson opročen.

Indianapolis. — Ed Jackson, governer Indiane, ki je bil obtožen, da je hotel v letu 1923 podkupiti prejnjega governerja McCrayja, je bil v četrti pred sodiščem opročen. Zanesljivih dokazov ni bilo.

Trockij nevarno bolan.

Berlin, 17. februar. — Privatna vest se glasi, da je Leon Trockij nevarno zbolel, ko je dosegel v Vierni na meji kitajskega Turkestanja, kamor ga je sovjetska vlada izgnala.

vilo stavbiških zadrug in s svojim zadrušnim denarjem pomaga obnoviti porušeno delo!

Dragi zdravniki, Iz stevilnih občin prihajajo pritožbe, da so pri njih nameščeni zdravniki, ki dobivajo dobro mesečno plačo, alino dragi in jih ljudje klicejo le v skrajni sili. Za obisk na Ponikav, to je dve uri daleč, je računal zdravnik 300 lir! Če pride zdravnik iz Gorice, ne stane toliko. Pozivajo se občinski načelniki, da določijo potinno za zdravnike in prefekt naj storiti svojo dolžnost napram ljudstvu!

Na učiteljsku v Gorici so 1. februarja vpisali med avantgardiste zadnje dijake, tako da so sedaj vpisani vse. Povedalo se je dijakom, da kadar ne bo vpisan, naj nikar ne misli na maturo.

V Tolminu imajo obrino šolo. Vodja je vse učence vpisal med avantgardiste, češ, da smojo samo avantgardisti uslaviti dobre ohrne šole.

Makarone je nosil na klobukom, v žepih in v gumiboni fant Elja Mušič iz Mirna pri Gorici, ki je šel lani na nabor. Zaradi tega je bil obojen na mesec dini zapora. Zakrivil je razstavljanje italijanske armade. Ker so Marušiščani žalili, da bi ga vratili v zapor, so ga polaskali oročniki in ga odvedli na goriško sedišče.

RAZNE VESTI

Predlog proti zastrupljevanju alkohola posredna.

Washington, D. C. — Predlog, ki bi prepovedoval rabo strupnih denaturantov v industrijskem alkoholu, je bila posredna v nizji zbornici. O predlogu se je vršila vroča debata, v kateri se je vslado očitalo, da se zateka k umorom, da forsira osemnajsti amendment.

Predlog je predložil zbornici kongresnik Linthicum, demokrat, iz Marylanda, vodja mokraškega bloka.

Linthicum je dejal, da je 11.700 žrtev, ki so bile zastrijepljene v preteklem letu, pripisovati takški prohičnega biroja, ki ve, da se de-naturalni alkohol uporablja pri izdelavi raznih opojnih pičar. — Vladne avtoritete pa se ne briogajo za to in namenoma zastruplajo ljudi, o katerih vedo, da nimajo moči in ne volje, da se odvadijo pitja opojnih pičar.

Zračna pošta.

Chicago. — Ameriške zračne poštne linije transportirajo pisma in druge posliljave iz Chicago in 3546 smrtnih slučajev. Višek rojenih nad mrtvimi znaša torej samo 20%. Leta 1913 je bilo v Trstu 6895 rojstev in 5125 smrtnih slučajev. Torej višek rojenih 1770 napram 1926 je bilo lani 360 rojstev manj.

Predlanskim je bilo porok 1892.

Trst je štel 31. decembra 1. 1. 250.000 prebivalcev, leta 1913 239.703. Popolo pravi, da treba pri prenosu tržaške statistike misiliti na dejstvo, da raste poleg Trsta novo mesto "Tritig."

Ki je imel 1914 leta 11.000 prebivalcev, sedaj pa jih šteje nad 25.000. V Triticu blivajo baje po vsem Tržaščini.

Protidržne cijije je zasedovala goriška Zadružna zveza po imenu fašističnih listov, zlasti še goriške "Vedete del Isongo".

ki se je najbolj dira ob oblastem udarec na zvezo. Ta listič piše, da bi bila Zadružna zveza lahko najboljše orosje za podvig gospodarstva in največja podpora za kmete, toda razvajalni duh vodstva te ustanove je izpremenil zvezo v pokrito politično organizacijo, ki je zasedovala protidržne cijile. "Goriška Straža" ji odgovarja: "Slovenci smo že navajeni slišati očitek "protidržnosti", zato nas pušča ta očitek popolnoma hladne. Ka nimajo naši narodni nasprotniki nobenega pametnega in stvarnega razloga več, da bi osramotili naše delo in slovenske ustanove, pa zamahnejmo z umazanim obrekovanjem po nas, polni jeze v sovraštva ter kričijo: Vi uganjate protidržno politiko. . . Menda je bilo delovanje Zadružne zveze najbolj protidržno takrat, ko je pod vseletnim vodstvom ustanove vladala izgnana.

Governer Jackson opročen.

Indianapolis. — Ed Jackson, governer Indiane, ki je bil obtožen, da je hotel v letu 1923 podkupiti prejnjega governerja McCrayja, je bil v četrti pred sodiščem opročen. Zanesljivih dokazov ni bilo.

Trockij nevarno bolan.

Berlin, 17. februar. — Privatna vest se glasi, da je Leon Trockij nevarno zbolel, ko je dosegel v Vierni na meji kitajskega Turkestanja, kamor ga je sovjetska vlada izgnala.

ZDRAVSTVO

Pojudna beseda o higijni in zdravju za zdravje.

ZELODCNE BOLEZNI.

Na malokateri organ stavljajo človek tako velike zahteve kot na želodec. Ce mnogo časa hodil ali ce mnogo dela, se odpocije, ce naporno gleda, zatisne potemoko, še celo, ce mnogo govor, zapre usta za nekajčas, na svoj želodec pa le malo paži. — Enkrat mu da prveč, drugič pa premašo dela, nato zoper nepričemo hrano, ki je neprimerno.

Na želodcu imajo obrino šolo. Vodja je vse učence vpisal med avant-

gardiste zadnje dijake, tako da so sedaj vpisani vse. Povedalo se je dijakom, da kadar ne bo vpisan,

nato zoper nepričemo hrano, ki je neprimerno.

Na želodcu imajo obrino šolo. Vodja je vse učence vpisal med avant-

gardiste zadnje dijake, tako da so sedaj vpisani vse. Povedalo se je dijakom, da kadar ne bo vpisan,

nato zoper nepričemo hrano, ki je neprimerno.

Na želodcu imajo obrino šolo. Vodja je vse učence vpisal med avant-

gardiste zadnje dijake, tako da so sedaj vpisani vse. Povedalo se je dijakom, da kadar ne bo vpisan,

nato zoper nepričemo hrano, ki je neprimerno.

Na želodcu imajo obrino šolo. Vodja je vse učence vpisal med avant-

gardiste zadnje dijake, tako da so sedaj vpisani vse. Povedalo se je dijakom, da kadar ne bo vpisan,

nato zoper nepričemo hrano, ki je neprimerno.

Na želodcu imajo obrino šolo. Vodja je vse učence vpisal med avant-

gardiste zadnje dijake, tako da so sedaj vpisani vse. Povedalo se je dijakom, da kadar ne bo vpisan,

nato zoper nepričemo hrano, ki je neprimerno.

Na želodcu imajo obrino šolo. Vodja je vse učence vpisal med avant-

gardiste zadnje dijake, tako da so sedaj vpisani vse. Povedalo se je dijakom, da kadar ne bo vpisan,

nato zoper nepričemo hrano, ki je neprimerno.

Na želodcu imajo obrino šolo. Vodja je vse učence vpisal med avant-

gardiste zadnje dijake, tako da so sedaj vpisani vse. Povedalo se je dijakom, da kadar ne bo vpisan,

nato zoper nepričemo hrano, ki je neprimerno.

Na želodcu imajo obrino š

Moric Jokaj:

GOSPOD VANDERGULD

Diomedede je bil slikar. Izšel je iz šole impresjonistov. To se pravi, impresionisti se čutijo učajene, če sišojo besedo "šola". Kajti njihova umetnost eo ipso ne sme biti šola, ne sme pričadati šoli in se sploh ne sme poučevati. Impresionist mora vse sam pogoditi: slikanje, kompozicijo, kolorit in razsvetljavo.

Diomedede je bil pa tudi eden dečko in lahkoživec.

Lepe ženske so ga imele rade, on je imel rad morake ribe, ostrije, divje race v omaki, šampanska in bordeaux.

Toda vse te strasti je prekalo njegovo slavohlepje, ki ni poznalo mej.

Stari mojstri se mu niso zdeli vredni počenega groša. Rubens mu je bil samo slikar posv. Rembrandt mazač. De la Croix mešalo barv. Od sovrstnikov je smatral Meissonjerja za navadnega slikičarja. Makart pa po njenem mnenju sploh ni bil slikar.

Vse, kar je bilo dotedaj namanzo na platno, se mu je zelo diletantsko.

Poezija ni nica. Ideal, to je bedrijiva. Impresija, to je vse.

Diomedove slike so pričale o

izrednem razumevanju upodabljajoče umetnosti.

Njegovo speco marketenderico bi človek lahko občudoval po cele dnevi. Videle so se samopete in sicer take, ki se boje vove. Glava se sploh ni videla. To je spadelo na drugo stran platna.

Se lepš so bile njegove slike živali. "Napajanje krav". To je bila velika golida, iz katere so molela samo učesa in rogov. Vse drugo je bilo v golidi. To je zelo naravno. Nad golido se je vilo nekaj gadjega, kar bi bilo podobno kravjem repu, ki odganja nadležne muhe, če bi bilo dobro naslikano.

Zelo originalne so bile tudi njegove pokrajinske slike. Med temi se je odlikoval solčni vzhod opolni na otoku Ava Saka. Pred to sliko mu je dejal neki prijatelj: "Cuj, brate! Zdi se mi, da tvoj strel nima tako rdečega obraza." Misil je, da vidi portret. Toda bil je solčni kočobar in kar je smatral prijatelja za ramena, sta bili dve črnskali na otoku Ava Saka.

Posebno pozornost je vzbudila tista njegova slika, ki je predstavljala od daleč gondolierja v čolu ob mesečini, če si jo pa pogledal od blizu, si vidi, da je prevrnjen zabo, iz katerega izpodna se pa vidi metnin poceni.

Teh slik je bila že celo skladovnice. Samo da je trgovec z umetnimi, ki je dal impresionistu nekaj stotakov vnaprej, praskal vedno za učesa, kadar ga je Diomedede vprašal, kako je kaj a prodajo.

Cujte, monsieur Diomedede! — mu je dejal nekaj dne trgovca z umetnimi Lucha. — Nekdo se je zelo zanimal za vas. — Je Evropec?

— Ne, iz Amerike je. — No, potem pa že, kajti z Evropom bi sploh ne govoril. Je petrolejski kralj?

— Ne. Kraljica. Lastnica srebrnih rudnikov, miss Debora Stoppa.

Ah! Miss Debora Stoppa, znana po svojih dijamantih in po tem, da ob nedeljah nikoli ne kuha in ne hodi v gledališče. Ta je pa že vredna, da se ji odkrijem.

Zelo fanatična metodistka je. Ima svojega duhovnika, ki ji vsako leto ob Marijinih praznikih pridiguje.

— No, a kaj je najbolj ugaja na mojih slikah?

— Podpis.

— Parbie!

Avtor slik je je včer. Pripravljena je obdarovati vas s svojo roko in svojimi milijoni.

Diomedede je počlanil klobuk na čelo.

— Sadite se, dragi gospod!

— Nikakor ne. Ta dama je zelo lepa.

— Temu slabša. Če bi bila grda, bi jo lahko parabil vsaj za model.

— Saj ni treba, da jo slikate, marveč da se poročite z njo.

To se pravi nasprotno. Jaz naj bi se ji prodal. Veste kaj, gospod Luchs, v takih zadevah nimam nobene impresije. Pant, ki se pruda bogati dami in se vozí v kotiji svoje žene, je "repek". Tak slog mi po mojem okusu. Marmornata pač, prijeti pa dame v avilenih oblikah. Mladi gospod jim dita romane, star gospod pije kavo. Sluga servira na podstavku. Sovražim to malomedanstvo. Jaz se čenim še takrat, ko bo svet spoznal, kdo sem. Ko se bodo strokovnjaki kar trgali za moje slike, ko pridek k vam s kosom čistega pistna, na katerem bo samo moj podpis, in vam porečem: "koliko je vredno to platno?", vi pa odgovorite "dvajset tisoč frankov". Sele takrat se čenim. Moj ponos zahteva, da poredem nekoga dne miss Debora Stoppa, srebrni kraljici, "jaz te vzamem."

— Izborna moč — je dejal Luchs. — Take fante imam red.

Cez nekaj dni usopravili Diomedede že ob enajstih iz postelje. Klical ga je trgovec z umetnimi, da se je načel kupec za njegove slike. Kdo je to? Američan. Kaj je? Kralj volne. Hitel je k trgovcu. Cez tri ure je bil že pri njem. Američan je lahko malo počakal.

Luchs je predstavil nadobudnega impresionista Američanu.

— Monsieur Diomedede, mister Vanderguld.

Gospod Vanderguld je bil mož visoke, suhe postave in bledega obraza, kakor da še nikoli ni bil opojnih pijač.

— So vaše slike na prodaj?

— Zato so razstavljene.

— Po čem jih prodajate?

— Saj želite čitati: Marken-

tenderica 10,000 frankov. Na-

pajanje krav 11,000. Solnčni

vzvod 12,000. Zatilje 13,000.

Vojna slika 14,000 frankov.

Skupaj — kaj vem, koliko znesne, izračunajte sami.

Vanderguld je zmajal z glavo.

— Dragi gospod, v moji galériji, kjer so zastopani najslavnejši slikarji Evrope, ni nobene slike spod 15,000 frankov.

— Temu nedostatku lahko odpomoremo. Recimo torej, da stane vsaka slika 15,000 frankov.

— Naskok kozakov lahko cene na 20,000.

— Da bo okrogla vsota, rečiva 80,000. Velja.

(Konec prihodnjih.)

Allih belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli znati prevlado pismenitosti angloščine? Naredi si "Slovensko-angloško slovnico", katere je izdala in ima na predaji Knjigovna matica S. N. P. J.

Ali belli zn